

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ARASINDA SUÇLULARIN GERİ VERİLMESİ VE CEZA İŞLERİNDE KARŞILIKLI YARDIM ANTLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ve Amerika Birleşik Devletleri, suçluların geri verilmesinin yeniden düzenlenmesi ve ceza işlerinde karşılıklı yardım ilkelerinin saptanması yolu ile suçların önlenmesinde daha etkin bir işbirliği sağlamak isteği ile aralarında bir "Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Yardım Antlaşması" bağtılamayı kararlaştırmışlar ve bu amaçla Yetkili Temsilcileri olarak:

Türkiye Cumhurbaşkanı:

Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Genel Müdürü

Haylideniz DİVANLIOĞLU'nu,

Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçisi

BayRonaldLSPIERS'ı

atamışlardır.

Bu Temsilciler, usulüne uygun ve geçerli yetki belgelerinin karşılıklı değişiminden sonra, aşağıdaki maddeler üzerinde anlaşmışlardır:

BÖLÜM I

SUÇLULARIN GERİ VERİLMESİ

KESİM1

GENEL HÜKÜMLER

MADDE 1

SUÇLULARI GERİ VERME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

1. Sözleşen Taraflar, istenilen Taraf Ülkesi içinde bulunp da bir suçtan ötürü hakkında kavuşturma yapılan veya bir suçla itham edilmiş veya bir suçtan hüküm giymiş olan veya İsteyen Taraf ülkesinden işlenmiş bir suç nedeniyle, adli yargı organlarınca verilmiş bir cezanın yerine getirilmesi amacıyla diğer Tarafça istenen tüm kişileri, bu Anlaşma'da yer alan hüküm ve koşullara uygun olarak birbirlerine teslim etmeyi üstlenirler.

2. Suç, İsteyen Taraf ülkesi dışında işlenmiş olduğu takdirde, İstenilen Taraf:

a) Kendi yasaları benzer koşullarda işlenmiş böyle bir suçun cezalandırılmasını öngörüyorsa veya

b) Suç, İsteyen Taraf'ın bir uyuğu tarafından işlenmiş olup da, anılan Taraf'ın kendi yasalarına göre bu kişiyi yargılama yetkisi varsa,

Bu Anlaşma'da belirtilen hükümlere bağılı olarak, suçlunun geri verilmesini kabul edecektir.

MADDE 2

GERİ VERME KONUSU OLABİLECEK SUÇLAR

1. Geri verme konusu olabilecek suçlar, bu anlaşma hükümlerine uygun olmak üzere şunlardır:

a) Bu Anlaşma'ya Ek Liste'de yazılı olsun olmasın, hem Türkiye yasalarına, hem de Birleşik Devletler federal yasalarına göre, asgari haddi bir yılı aşan süre ile hürriyeti bağlayıcı bir cezayı veya daha ağır cezayı gerektiren suçlar,

b) Bu Anlaşma'ya Ek Liste'de yazılı olup hem İsteyen Taraf, hem de İstenilen Taraf yasalarına göre asgari haddi bir yılı aşan bir süre yada daha ağır bir cezayı gerektiren suçlar

Geri verme amaçları bakımından, Sözleşen Taraflar'ın yasalarının, suça aynı suçlar kategorisi içinde yer verip vermemesi veya bir suçu aynı deyimlerle niteleyip nitelememesi önemli olmayacaktır.

2. Geri verme konusu olabilecek bir suçla ilgili cezanın veya hürriyeti bağlayıcı mahkumiyet hükmünün yerine getirilmesi amacıyla yapılan geri verme istemi, bakiye cezanın veya infaz edilecek mahkumiyetin süresi en az altı ay olduğu takdirde kabul edilecektir.

3. 1 nci fıkrada belirtilen koşullara bağılı olmak üzere geri verme şu suçlar için de kabul edilecektir:

a) Geri vermeye konu olabilecek herhangi bir suçun işlenmesine teşebbüs, veya böyle bir suça asli, müşterek veya ferî fail olarak katılma;

b) Sözleşen Taraflar'ın her ikisinin yasalarına göre de suç teşkil etmesi kaydıyla Türkiye yasalarına göre suç işlemek için cemiyet teşkili ve Birleşik Devletler yasalarına göre iki veya daha çok kişinin kanunsuz bir eylem için anlaşması;

c) Yalnız Birleşik Devletler yargı yetkisinin uygulanması amacıyla; kişi veya malların nakledilmesinin, iletilmesinin veya dış veya eyaletler arası ticaretin yapılmasında posta veya öteki haberleşme yollarının veya başkaca araçlarının kullanılmasının, belli bir suçun unsurunu meydana getirmesi halinde Anlaşma'ya göre geri vermeye konu olabilecek böyle bir suç.

4. Geri verme istemi, birbirinden ayrı çeşitli suçları kapsadığı ve geri vermeye konu olabilecek suçlardan biri için kabul edildiği takdirde, yukarıda 1 nci ve 2 nci fıkralar gereklerini, İsteyen Taraf'ta çekilecek hürriyeti bağlayıcı ceza veya yerine getirilecek ceza mahkumiyetinin süresi bakımından yalnız başına karşılamayacak olan nitelik yönünden geri verme konusu olabilecek öteki suçlar için de geri verme kabul edilecektir.

MADDE 3

REDDETME KOŞULLARI

1. Geri verme aşağıdaki hallerde kabul edilmeyecektir.

a) Geri verme istemine konu olan suç, İstenilen Taraf'ca siyasi nitelikte veya böyle bir suçla murtabıt bir suç sayılır ise; veya geri verme isteminin, gerçekte istenen kişiyi siyasi görüşleri nedeniyle kovuşturmak veya cezalandırmak için yapılmış olduğuna İstenilen Taraf'ca kanaat getirilir ise.

Bununla birlikte, bir Devlet Başkanına veya Hükümet Başkanına veya aileleri üyelerinden birine karşı işlenmiş veya işlenmeye teşebbüs edilmiş bir suç, siyasi nitelikte bir suç sayılmayacaktır.

Bu fıkra hükümleri, Sözleşen Taraflar'ın çok taraflı uluslar arası bir anlaşma ile, halen üstlenmiş oldukları veya sonradan üstlenebilecekleri bir yükümlülüğü etkilemez.

b) Geri verme istemine konu olan suç, adli ceza yasalarına göre suç olmayan sırf askeri nitelikte bir suç ise;

c) Teslimi istenen kişi, İsteyen veya İstenilen Taraflar'dan birinin yasalarına göre, geri verme istemine konu olan suçtan ötürü kovuşturulmaktan veya cezalandırılmaktan zamanaşımı nedeniyle bağışık ise;

d) Teslimi istenen kişi geri verme istemine konu olan suçtan ötürü istenilen Devlet'te yargılanarak kesin ve bağlayıcı bir hükümle beraat etmiş veya mahkum olmuş ise;

e) Geri verme istemine konu olan suç, İstenilen Tarafın yasalarına göre, bu Taraf ülkesinde olup da, kovuşturma için istenilen Taraf adli makamlarına intikal ettirilmiş veya intikal ettirilecek ise; veya

f) Geri verme istemine konu olan suç, Taraflar'dan birinde çıkarılan genel veya özel affa konu olmuş veya olmakta ise.

2. Geri verme, aşağıdaki hallerden birinde reddedilebilir:

a) Teslimi istenen kişi, aynı suçtan ötürü İstenilen Taraf'ta kovuşturulmakta ise;

b) İstenilen Taraf, aynı suçtan ötürü kovuşturmamak veya kovuşturmayı durdurmak kararı almış ise; veya

c) Teslimi istenen kişi, aynı suçtan ötürü bir üçüncü Devlet ülkesinde yargılanarak beraat etmiş veya mahkum olmuş ise.

MADDE 4

UYRUKLAR

1. Sözleşen Taraflar'dan hiçbiri, kendi uyruklarını geri vermek zorunda olmayacaktır. Ancak, Birleşik Devletlerin yetkili yürütme makamı, kendi seçimine göre, yerinde gördüğü takdirde, kendi uyruklarının geri verilmesini kabul etmeye yetkili olacaktır.

2. İstenilen Taraf kendi uyruğunu geri vermediği takdirde, yasasında öngörülme kaydıyla kovuşturma işleminin yapılabilmesi için, İsteyen Tarafın istemi üzerine, durumu yetkili makamlarına iletacaktır, istenilen Taraf ek belge veya kanıtlara gerek görür ise, bu gibi belge veya kanıtlar bu Tarafa masrafsız sağlanacaktır, isteyen Tarafa isteminin sonuçlarından bilgi verilecektir.

3. Bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden önce işlenmiş suçlardan ötürü aranmakta olan kişilerin teslimine ilişkin istemler, İstenilen Tarafa, bu Taraf m uyrukları için kabul edilmeyecektir.

MADDE 5

BELİRLEME YETKİSİ

Suçun 3 üncü Maddede sayılan nedenlerle geri vermenin reddolunmasını gerektirecek niteliğini belirleme hakkı, yalnız İstenilen Taraf'ın yetkisinde bulunacaktır.

MADDE 6

HABERLEŞME YOLLARI VE DİLİ

1. Geri verme istemi, diplomatik yollardan, yazılı biçimde yapılacaktır.

2. Geri verme istemi, İsteyen Taraf'ın dilinde yazılacaktır.

Bununla birlikte, geri verme istemine ve dayanağı belgelere, İstenilen Taraf dilinde onaylı çevirileri eklenecektir.

KESİM II
İSTEMLER
MADDE 7
İSTEMİNİÇERİĞİ

1. Hakkında kovuşturma yapılan veya bir suçla itham edilen ve henüz hüküm giymemiş olan bir kişi ile ilgili isteme aşağıdaki belgeler eklenecektir.

- a)** Bir yargıç veya başka yetkili adli bir görevli tarafından çıkarılmış tutuklama müzekkeresi;
- b)** Olayın maddi unsurlarına ilişkin bir açıklama;
- c)** Suç, İstenilen Taraf ülkesinde işlenmiş olsa idi, İstenilen Taraf'ın yasalarına göre, istenen kişinin tutuklanmasını ve mahkemeye sevkini haklı gösterebilecek olan kanıtlar;
- d)** İstene kişinin tutuklama müzekkeresinde belirtilen kişi olduğunu gösteren ve varsa, uyrukluğuna ilişkin bilgileri de içeren kanıtlar; ve
- e)** İsteyen Taraf'ın; suçu tanımlayan, bu suç için öngörülen cezayı belirleyen ve dava veya ceza zamanaşımına ilişkin yasaları da dahil olmak üzere suça uygulanabilecek yasaların madde metinleri.

2) Hüküm giymiş olmakla birlikte hakkındaki ceza yargısı veya kararı kesinleşmemiş olan kişi ile ilgili isteme, aşağıdaki belgeler eklenecektir.

- a)** Ceza yargısı veya mahkumiyet kararının onaylı örneği;
- b)** Dava konusu olayın maddi unsurlarına ilişkin bir açıklama;
- c)** Bir yargıç veya başka yetkili adli bir görevli tarafından çıkarılmış tutuklama müzekkeresi;
- d)** İstene kişinin ceza yargısı veya mahkumiyet kararında belirtilen kimse olduğunu gösteren ve varsa uyrukluğuna ilişkin bilgileri de içeren kanıtlar ve

e) İsteyen Taraf'ın; suçu tanımlayan, bu suç için öngörülen cezayı belirleyen ve dava veya ceza zamanaşımına ilişkin yasaları da dahil olmak üzere, suça uygulanan yasaların madde metinleri.

3. Hakkında kesin bir ceza yargısı veya kararı bulunan bir kişiye ilişkin isteme, aşağıdaki belgeler eklenecektir.

a) Kesin ceza yargısı veya mahkumiyet hükmünün onaylı örneği;

b) Dava konusu olayın maddi unsurlarına ilişkin bir açıklama;

c) Bir Yargıç veya başka yetkili adli bir görevli tarafından çıkarılmış tutuklama müzekkeresi veya tutukluluk emri;

d) Hapis cezasının ne kadarının çekilmiş olduğunu gösteren bir belge;

e) İstenen kişinin kesin ceza yargısı veya mahkumiyet hükmünde belirtilen kişi olduğunu gösteren ve varsa uyrukluğuna ilişkin bilgileri de içeren kanıtlar ; ve

f) İsteyen Taraf'ın; suçu tanımlayan, bu suç için öngörülen cezayı belirleyen ve dava veya ceza zamanaşımına ilişkin yasaları da dahil olmak üzere, suça uygulanan yasalarının madde metinleri.

4. Duruşmada hazır bulunmaksızın veya gıyabında hüküm giyen bir kişi ile ilgili isteme, şu belgeler eklenecektir.

a) Ceza yargısı veya mahkumiyet kararının onaylı örneği;

b) Dava konusu olayın maddi unsurlarına ilişkin bir açıklama;

c) Bir yargıç veya başka yetkili adli bir görevli tarafından çıkarılmış tutuklama müzekkeresi veya tutukluluk emri;

d) Suç, İstenilen Taraf ülkesinde işlenmiş olsa idi; İstenilen Taraf'ın yasalarına göre, istenen kişinin tutuklanmasını ve mahkemeye sevkini haklı gösterebilecek olan kanıtlar;

e) İstenen kişinin ceza yargısı veya mahkumiyet kararında belirtilen kişi olduğunu gösteren ve , varsa uyrukluğuna ilişkin bilgileri de içeren kanıtlar ;ve

f) İsteyen Taraf'ın; suç tanımlayan, bu suç için öngörülen cezayı belirleyen ve3 dava veya ceza zamanasımalarına ilişkin yasaları da dahil olmak üzere suça uygulanan yasaların madde metinleri.

Bu gibi mahkumiyet kararları, İsteyen Taraf'ın yasasında öyle öngörülmekte ise; kesin hüküm gibi işleme tabi tutulabilecektir.

MADDE 8

EK KANIT VE B İLGİLER

1. İstenilen Taraf, bir kişinin geri verilmesi için yapılan istemin dayanağı olarak verilen kanıt ve bilgilerin bu Anlaşma gereklerinin yerine getirilmesi için yeterli olmadığı görüşünde ise, anılan Taraf, gerekli ek kanıt ve bilgileri isteyecektir. Anılan taraf, bu kanıt ve bilgilerin verilmesi için bir süre saptayabilir ve, İsteyen Taraf'ın nedenlerini de göstereceği başvurusu üzerine, sürenin, makul bir zaman için uzatılmasını kabul edebilir.

2. İstene kişi, tutuklu ise ve verilmiş olan ek kanıt ve bilgiler yeterli değilse, veya bu kanıt ve bilgiler İstenilen Taraf'ca belirtilen süre içinde alınmamış ise, serbest bırakılacaktır. Ancak böyle bir serbest bırakma, aynı suçtan ötürü daha sonra geri verme için istemde bulunulmasını önlemeyecektir. Bu taktirde, sonraki istemde, daha önce verilmiş olan dayanak belgelere atıfta bulunulması yeterli olacaktır.

MADDE 9

ALINACAK ÖNLEMLER

Sözleşen Taraflar, geri verme istemine ilişkin bilgi ve belgelerin alınmasından sonra, istenen kişinin aranması da dahil olmak üzere gerekli tüm önlemleri alacaklardır.

Aranan kişi, bulunduğu, İstenilen Taraf yetkili makamları karara varıncaya kadar, tutukluluk altında bulundurulacaktır. Geri verme istemi kabul edildiği taktirde, tutukluluk hali teslimde deyin sürdürülecektir.

MADDE 10

GEÇ.İCİ TUTUKLAMA

1. İvedi hallerde, Sözleşen Taraflar'dan her biri, geri verme isteminin diplomatik yollardan İstenilen Taraf'a verilmesinden önce, aranan kişinin geçici tutuklanması veya tutukluluk altına alınması için başvuruda bulunabilir. Geçici tutuklama veya tutukluluk altına alınması için başvuruda bulunabilir. Geçici tutuklama veya tutukluluk altına alma istemi, diplomatik yollardan veya Türkiye Adalet Bakanlığı ile Birleşik Devletler Adalet Bakanlığı arasında doğrudan doğruya yapılacaktır.

2. Geçici tutuklama veya tutukluluk başvurusunda, bir tutuklama müzekkeresi veya mahkeme kararının var olduğu ve geri verme isteminde bulunulması niyetinde olduğu belirtilecektir. Başvuruda, geri verme istemine konu olan suç ile, bu suçun nerede ve ne zaman işlendiği belirtilecek ve istenen kişinin eşkali ve uyrukluğu ile ilgili eldeki tüm bilgiler verilecektir.

Başvuruda, ayrıca eğer suç İstenilen Taraf'ta işlenmiş veya istenen kişi bu Taraf'ta hüküm giymiş olsa idi, İstenilen Taraf'ta bir tutuklama müzekkeresi çıkarılmasını haklı göstermek için gerekli olabilecek ek bilgiler de, varsa gösterilecektir.

3. İstenilen Taraf, geçici tutuklama veya tutukluluk için gerekli düzenlemeleri yapacak veya istenen kişinin, 7 nci maddede yazılı belgelerin tutuklama ve tutukluluk tarihinden itibaren 60 günlük bir süre içinde verilmemesi halinde, serbest bırakılacağını belirterek, bu kişinin tutuklandığı veya tutukluluk altına alındığı tarihi diğer Taraf'a bildirilecektir.

4. Geri verme belgeleri, İstenilen Taraf'ın yürütme makamına 60 günlük zaman süresi içinde verildiği takdirde, tutuklama veya tutukluluk hali, İstenilen Taraf yetkili makamlarınca geri verme istemi konusunda bir karar varıncaya kadar sürecektir. Geri verme istemi kabul edildiği takdirde, tutuklama veya tutukluluk hali, İstenilen Taraf yasalarının izini verdiği ölçüde uzatılabilir.

5. İstene kişi, geri verme belgeleri İstenilen Taraf yürütme makamınca 60 günlük zaman süresi içinde alınmamış olduğu için tutukluluk haline son verilip serbest bırakıldığı takdirde, İsteyen Taraf, belgelerin İstenilen Tarafça daha sonra alınması üzerine, geri verme için yeni bir istemde bulunabilir.

KESİM III KARARLAR

MADDE 11

GERİ VERME VE TESLİM KARARI

1. İstenilen Taraf, geri verme istemi üzerine aldığı kararı İsteyen Taraf'a hemen bildirecektir. İstenilen Taraf, geri verme isteminin tamamen veya kısmen reddi halinde, bunun nedenlerini belirtecektir.

2. Geri verme istemi kabul edildiği takdirde, Sözleşen Taraflar'ın yetkili makamları, istenen kişinin teslim edileceği zaman ve yer konusunda anlaşmaya varacaklardır. Teslim, İstenilen Taraf'ın yasaları ile belirlenmiş olabilecek zaman içinde gerçekleştirilecektir.

3. İstene kişi 2inci fıkraya göre gerekli zaman içinde İstenilen Taraf ülkesinden teslim alınmadığı takdirde, serbest bırakılabilir. İstenilen Taraf sonradan, bu kişiyi aynı suçtan ötürü geri vermeyi reddedebilir.

4. Sözleşen Taraflar'dan birinin kontrolü dışındaki koşullar, geri verilecek kişinin 2 nci fıkraya göre gerekli zaman içinde teslimine veya alınmasına engel olduğu takdirde, bu Taraf belirlenen zamanın bitiminden önce diğer Sözleşen Taraf'a bildirimde bulunacaktır. Bu gibi bir durumda, Sözleşen Taraf'a bildirimde bulunacaktır. Bu gibi bir durumda, Sözleşen Taraflar'ın yetkili makamları, teslim için yeni bir zaman üzerinde anlaşmaya varabilirler.

5. İstenen kişi teslimden önce kaçtığı ve daha sonra bulunduğu takdirde geri verme için yapılacak yeni isteme 7inci maddede belirtilen belgelerin eklenmesi gerekmez.

MADDE 12

İSTEMLERİN ÇAKIŞMASI

1. Aynı veya değişik suçlardan ötürü birden fazla Devlet tarafından geri verme isteminde bulunulduğu takdirde, İstenilen Taraf, tüm koşulları ve özellikle istenen kişinin uyrukluğunu, suçun veya suçların işlendiği yeri, suçun veya suçların ağırlığını ve geri verme istemlerinin sırasıyla tarihlerini göz önüne alarak, bu istemler üzerinde serbestçe karar verecektir.

2. İstenilen Taraf, böyle bir durumda geri vermeyi kabul ederken, ayrıca geri verme isteminde bulunmuş olan bir üçüncü Devlet'e istenen kişiyi sonradan teslim etmek yetkisini, İsteyen Taraf'a verebilir.

MADDE 13

TESLİMİN ERTELENMESİ

Teslimi istenen kişi, İstenilen Taraf ülkesinde, geri verme isteminde bulunulmuş olan suçtan başka bir suç nedeniyle kovuşturulmakla veya bir hapis cezası çekmekte ise, bu kişinin teslimi, kovuşturmanın sonuçlandırılmasına ve verilmiş veya verilebilecek bir cezanın tamamen yerine getirilmesine kadar İstenilen Taraf'ça ertelenebilir. Bu takdirde, İstenilen Taraf, durumdan İsteyen Taraf'a bilgi verecektir.

MADDE 14

KOVUŞTURMA SONUÇLARINDAN BİLGİ VERİLMESİ

1. İstenen kişinin teslim edilmiş olduğu Sözleşen Taraf, bu kişi hakkında açılan cezai kovuşturma sonucundan diğer Taraf'a bilgi verecektir.,

2. Mahkumiyet halinde, kesin ceza yargısının onaylı bir örneği diğer Sözleşen Taraf'a iletilecektir.

MADDE 15
EŞYA VE DEĞERLERİN TESLİMİ

1. İsteyen Taraf'ın istemi üzerine, İstenilen Taraf kendi yasalarına ve üçüncü tarafların haklarına bağlı olarak, aşağıdaki eşya ve değerlere elkoyup bunları teslim edecektir :

a) Suçun işlenmesinde kullanılmış veya kanıt olarak gerekli olabilecek eşya;

b) Suçun bir sonucu olarak elde edilmiş olup da yakalama veya tutuklama sırasında istenen kişinin zilyetliğinde bulunmuş olan veya sonradan ortaya çıkarılan eşya ve değerler;

c) Suçla ilgili olan eşya ve değerlerden, sonradan elde edilmiş maddeler.

2 inci fıkrada belirtilen eŐyanın İsteyen Taraf'a teslimi, mümkünse, geri verilen kişinin teslimi ile aynı zamanda yapılacaktır. 1 nci fıkraya uyarınca elkoyulan eşya ve değerler, geri verme kabul edildiği halde, istenen kişinin ölümü veya kaçması nedeniyle yerine getirilemeyecek bile olsa, yine teslim edilecektir.

3. Anılan eşya ve değerler, İstenilen Taraf ülkesinde yapılmak üzere olan kovuşturmalar için geçici olarak alıkonulabilir veya geri verilmesi koşulu teslim edilebilir.

4. Ancak, İstenilen Taraf'ın veya bir üçüncü Devletin anılan eşya ve değerler ile ilgili hakları saklıdır. Bu hakların var olduğu hallerde, eşya ve değerler, İstenilen Taraf'a masrafsız olarak kovuşturmalarından sonra mümkün olan en kısa sürede geri gönderilecektir.

KESİM IV
ÖZEL HÜKÜMLER

MADDE 16
HUSUSİLİK KURALI

1. İşbu Anlaşma'ya uygun olarak geri verilmiş olan kişi, aşağıdaki haller dışında, İstenilen Taraf ülkesinden tesliminden önce işlenmiş olup da geri vermenin kabul edilmiş olduğu suçtan başka herhangi bir suçtan ötürü kovuşturulamaz, cezalandırılmaz veya bir cezanın yerine getirilmesi için tutuklanamaz veya kişisel hürriyetinin başka herhangi bir biçimde kısıtlanmasına tabi tutulamaz veya bir Üçüncü Devlet'e teslim edilemez.

a) Geri verilen kişi, teslim edilmiş olduğu Tarafın ülkesini, kesin serbest bırakıldığı tarihten itibaren 60 günlük bir süre içinde terk etmek fırsatına sahip olduğu halde, yine bu Taraf ülkesinde kalmış ise. Bu süre, serbest bırakılan kişinin, irade dışı nedenlerle bu taraf ülkesini terk etmemiş olduğu zamanı içermez;

- b) Bu kişi, terk ettikten sonra, teslim edildiği Taraf ülkesine kendi isteği ile dönmüş ise; veya
c) İstenilen Taraf'ın açık rızası var ise.

2. Tesliminden önce işlenmiş olup da geri vermenin kabul edilmiş olduğu suçtan başka bir suç ile ilgili olarak kovuşturma yapılması veya bir hapis cezasının yerine getirilmesi amacı ile İstenilen Taraf'ın rızası istendiğinde, İsteyen Taraf, işbu Anlaşma'nın 7nci maddesinde öngörülen usullere uyacak ve rıza istemi ile ilgili olarak geri verilmiş kişi tarafından yapılmış beyanın bir yargıç veya yetkili memur tarafından düzenlenen tutanağını İstenilen Taraf'a sağlayacaktır.

MADDE 17

ÜÇÜNCÜ BİR DEVLETE YENİDEN GERİ VERME

1. 16 ıncı maddenin 1nci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, İsteyen Taraf'a geri verilmiş olup tesliminden önce işlenmiş bir suçtan ötürü üçüncü bir Devlet tarafından istenen kişi, İstenilen Taraf'ın rızası olmadıkça, İsteyen Taraf'ça üçüncü bir Devlet'e yeniden geri verilemez.

2. Üçüncü bir Devlet'e yeniden geri vermeye ilişkin rıza istemine, İstenilen Taraf'ça kendi kararına esas olmak üzere gerek görüldüğü taktirde, üçüncü bir Devlet tarafından yapılmış geri verme isteminin dayanağı olan belgeler eklenecektir. Bu belgeler Anlaşma'nın 7nci maddesinde yazılı belgelere uygun olacaktır.

MADDE 18

TRANSİT GEÇİŞ

1. Geri vermeye konu olan kişinin üçüncü bir Devlet'den alınıp Sözleşen Tafalar'dan birisinin ülkesi üzerinden diğer Sözleşen Taraf ülkesine transit geçişine izin verilebilmesi için, suçun 2nci madde uyarınca geri vermeye elverişli bir suç olması ve transit geçişe izin vermesi isteminde bulunulan Taraf'ın bu suçta 3ncü madde kapsamında görmemesi gerekir.

Transit geçiş istemine, tutuklama müzekkeresinin, kesin ceza yargısının veya tutukluluk emrinin bir örneği eklenecektir. Ayrıca , istem, 7nci maddede belirtilen biçimde bir açıklamayı da içerecektir.

2. İstenilen Taraf, ne kendi uyuğunlarının transit geçişlerine, ne de kendi ülkesinde kovuşturulabilecek veya bir hapis cezasını çekmesi gerekebilecek kişilerin transit geçişlerine izin vermek zorunda olmayacaktır.

3. Hava ulaşımı kullanıldığı taktirde, aşağıdaki hükümler uygulanacaktır.

a) Herhangi bir duraklama öngörülüyor ise, Sözleşen Taraf diğer Sözleşen Taraf'a transit geçişin yapılacağını bildirerek, tutuklama müzekkeresinin kesin ceza yargısının veya tutukluluk emrinin var olduğunu belgelendirecek ve transite konu olan kişinin adını ve uyuğunu bildirecektir.

b) Önceden öngörülmeven bir iniş halinde,, (a) bendine göre yapılacak bildirim, 10ncu maddede hükme bağlandığı gibi geçici tutuklama için yapılmış bir istem hükmünde olacaktır. Bundan sonra, 1nci fıkra hükmüne göre transit geçiş isteminde bulunulacaktır.

c) Duraklama gerekli olduğu takdirde, transit geçiş isteyen Sözleşen Taraf, 1nci fıkra hükmüne göre istemde bulunacaktır.

4. Transit geçişi sağlamak üzere koşullar tutukluluk halini gerektirdiği takdirde, transit geçiş isteminde bulunan Sözleşen Taraf'ın 10ncu madde hükümlerine uyması istenilebilecektir.

MADDE 19

İDARİ KONULAR

1. İstenilen Taraf ülkesinde istenen kişinin geri verilmesi isteminin işleme konulması ile ilgili giderler, teslimine kadar bu Taraf'ca karşılanacaktır. Teslimden sonraki giderler İsteyen Taraf'a ait olacaktır.

2. Transit geçiş nedeniyle yapılan giderler İsteyen Taraf'a ait olacaktır.

3. 7nci madde gereği olarak verilen belgeler, Türkiye Adalet Bakanlığı veya Birleşik Devletler Dışişleri Bakanlığı mührüyle mühürlenmiş olmak ve diğer yönleriyle ilgili Taraflar'ın yasalarına uygun bulmak kaydıyla, İstenilen Taraf mahkemelerince kanıt olarak kabul edilecektir.

4. İstenilen Taraf'ın ilgili adli memurları, kendi yasalarında öngörülen hukuki olanaklar çerçevesinde, İsteyen Taraf'a kendi ilgili adli makamları önünde yardımda bulunacaklardır.

BÖLÜM II

CEZA İŞLERİNDE KARŞILIKLI YARDIM

KESİM I

GENEL HÜKÜMLER

MADDE 20

KARŞILIKLI YARDIM

Sözleşen Taraflar, bu Anlaşma'nın İkinci Bölümündeki hükümlere uygun olarak, birbirlerine ceza işlerinde karşılıklı yardımda bulunmayı üstlenirler.

MADDE 21
YARDIMIN KAPSAMI

1. Sözleşen Taraflar'dan her biri, diğere Taraf'tan cezai konularda yardım istemlerinde bulunabilir.
2. Karşılıklı yardımda bulunulacak cezai konular, İsteyen Taraf'ın kendi yasaları gereğince cezalandırılması adli makamların yargı yetkisinde bulunan suçlarla ilgili soruşturmaları ve ceza kovuşturmalarını kapsar.
3. Karşılıklı yardım şunları kapsayacaktır.
  - a) Ceza işlerine ilişkin istemlerin yerine getirilmesi;
  - b) Kişilerin ifade veya beyanlarının alınmasının sağlanması;
  - c) Belgelerin, kayıtların veya maddi kanıtların verilmesi, korunması ve doğrulanmasının sağlanması,
  - d) İsteyen Taraf'a ait olan veya sözkonusu suçların işlenmesinden elde edilen şeyler, maddeler veya başkaca eşya veya değerlerin İsteyen Taraf'a geri verilmesinin sağlanması;
  - e) Her türlü adli belgelerin, davetiyelerin, mahkeme celpnamelerinin, adli kararların ve mahkeme hüküm veya kararlarının onaylanmış örneklerinin tebliğ edilmesi;
  - f) Bir tanık veya bilirkişinin İsteyen Taraf'ın mahkemesi önünde hazır bulunmasının sağlanması;
  - g) Kişilerin adreslerinin saptanması;
  - h) Adli kayıtların, kanıtların, bilgilerin sağlanması.
4. Bu Anlaşma'nın II nci bölümünün amaçları bakımından suç, İsteyen Taraf'ın yasaları ile bu Taraf ülkesinde işlenmiş kabul edildiği veya ülkesi dışında işlenmiş olup da İsteyen Taraf yasaları ile suçun kovuşturulması öngörüldüğü takdirde, suçun cezalandırılması, İsteyen Taraf adli makamların yargı yetkisi içinde sayılır.

MADDE 22

KARŞILIKLI YARDIMIN REDDOLUNMASI

1. Adli yardım aşağıdaki hallerde reddedilebilir.

a) Soruşturma veya kovuşturma;

i) İstenilen Taraf'ça siyasi bir suç veya siyasi bir suça murtabit bir suç olarak görülen bir suç ile ;
veya

ii) Adli ceza yasalarına göre bir suç oluşturmayan sırf askeri bir suç ile ilgili ise;

b) İstenilen Taraf, istemin yerine getirilmesini kendi egemenliğine, güvenliğine veya benzer temel çıkarlarına zarar verecek nitelikte görmekte ise.

2. Bu Anlaşma'nın İnci bölümünün amaçları bakımından, aşağıdaki suçlar, siyasi veya siyasi bir suça murtabit sayılmayacaktır.

a) Çok taraflı uluslararası anlaşmalar gereğince Sözleşen Taraflar için soruşturma veya kovuşturma zorunluluğu bulunan suçlar.

b) Bir Devlet Başkanı veya Hükümet Başkanı veya aileleri üyelerine karşı işlenen suçlar.

MADDE 23

KULLANMA AMACI

1. İnci bölümün İnci kesimi hükümleri gereğince, İsteyen Taraf'ça elde edilen tanık ifadeleri, beyan, belge, kayıt veya maddi kanıtlar, bu Taraf'ta yalnız soruşturma veya cezai kovuşturmalar amaçlarıyla ve soruşturma veya kovuşturma konusu olan suçla ilgili tazminat istemlerinin karşılanması için kullanılacaktır.

2. Ayrıca, yukarıda İnci fıkrada belirtilen malzeme, kullanma amacı İnci bölüm İnci kesim kapsamı içinde kalmak kaydıyla, yardımın kabul edilmiş olduğu suçtan başka bir suç ile ilgili olan bir soruşturma veya kovuşturma için de kullanılabilir.

KESİM II

İSTEMLER

MADDE 24

İSTEMLERİN İÇERİĞİ

1. Kişilerin ifade ve beyanlarının alınması veya belgelerin, kayıtların veya maddi kanıtların verilmesi, korunması ve doğrulmasının sağlanması konusundaki bir istemde, istemin ilgili olduğu soruşturma veya kovuşturmayı yöneten makamın adı belirtilecek ve olanaklı olduğu ölçüde aşağıdaki hususlar da gösterilecektir.

a) Soruşturma veya kovuşturmanın konusu ve niteliği

b) İstenen karut veya bilgilere başlıca ihtiyaç nedeni;

c) Soruşturma veya kovuşturma konusu olan kişi veya kişilerin adı-soyadı, doğum yeri ve tarihi adresi ile uyruk gibi kimliklerinin saptanmasının yarayabilecek eldeki öteki bilgiler.

d) İfade veya beyanının alınması veya kendisinden belge, kayıt veya maddi kanıtlar istenilen kişinin adı, adresi ve uyuğu; ve

e) İfade veya beyanının alınması veya kendisinden belge, kayıt veya maddi kanıtlar istenilen kişinin adı, adresi ve uyuğu; ve

2. İstemler, olanağı olduğu kadar ve gerektiği ölçüde, şunları içerecektir.

a) İzlenilecek özel bir usul varsa bunun tanımı;

b) Tanık ifadeleri veya beyanların yeminli veya onaylı olması gerekip gerekmediği;

c) İstenilen bilgi, beyan veya tanık ifadelerinin tanımı.

MADDE 25

İSTEMLERİN YERİNE GETİRİLMESİ

1. Bu bölümde başka türlü hükme bağlanmış olmadıkça, istemler, İstenilen Taraf yasalarına göre mutad olan usullere uygun olarak yerine getirilecektir.

2. İstenilen Taraf , İsteyen Taraf'ın kendi usullerinin uygulanmasına ilişkin bir istemine, bu usuller İstenilen Taraf'ın yasaları ile bağdaşmaz nitelikte olmadığı ölçüde, rıza gösterebilir.

3. İstenilen Taraf ta kendisinden kanıt istenilen kişi, bu taraf yasaları gereğince reddetme hakkına sahip olmadıkça, İstenilen Taraf'ta ceza soruşturma veya kovuşturmalarındaki aynı usul ve kapsam çerçevesinde tanıklık yapmak, belgeleri, kayıtları veya maddi kanıtları vermekle yükümlü olacaktır.

4. İstenilen Taraf'ın ilgili adli görevlileri ve öteki memurları, istemleri yerine getirmek için, İstenilen Taraf yasaları gereğince haiz oldukları bütün yetkileri kullanacaklardır. Bir istemin yerine getirilmesi için adli işlemleri gerektirdiği takdirde, İstenilen Taraf'ın görevlileri, İsteyen Taraf'a herhangi bir masraf yüklemeksizin istemi ile ilgili mahkemeye sunacaklardır.

5. İsteyen Taraf'ın açık istemi üzerine, İstenilen Taraf istemin yerine getirileceği tarihi ve yeri bildirecektir. Her iki Taraf'ın yasalarının gereklerine ve hükümlerine göre, İsteyen Taraf'ın ilgili memurları veya başka ilgili kişiler, istemlerin yerine getirilmesinde hazır bulunabilirler.

MADDE 26

SÖZLEŞEN TARAFLARDAKİ KAYITLAR VE BELGELER

İstem üzerine, İstenilen Taraf, kendi ülkesinde benzer görevleri yerine getiren ilgili makamlarına sağlanabilecek aynı koşullar altında ve ölçüde olmak üzere:

a) Mahkemelerin hüküm ve kararlarının ve

b) İstenilen Taraf'ca uygun bulunması halinde, ifade tutanakları ve resmi özetleri de dahil olmak üzere mahkeme veya soruşturma makamının dosyalarında bulunan belgelerin, kayıtların ve maddi kanıtların; asıllarını veya onaylanmış örneklerini, İsteyen Taraf'a sağlayacaktır.

MADDE 27

EŞYA VE MADDELERİN ARANMASI VE ELKOYMA

İstem, herhangi bir eşya veya maddenin bir ceza soruşturma veya kovuşturmasında kullanılmak üzere teslimine ilişkin olduğu ve bu bir arama emrinin yerine getirilmesini gerektirdiği takdirde , arama ve elkoyma, ancak İstenilen Taraf yasalarına uygun olarak yapılacaktır.

MADDE 28

BELGELERİN, KAYITLARIN VEYA MADDİ KANITLARIN TESLİMİ VE GERİ VERİLMESİ

1. İstenilen Taraf, kendi ülkesinde yapılacak kovuşturmalara ilgili olarak gerekli olması halinde, istenilen belge veya kayıtların asıllarının veya maddi kanıtların teslimini erteleyebilir.
2. İstemlerin yerine getirilmesi suretiyle teslim edilen belgelerin, kayıtların asılları veya maddi kanıtlar, İstenilen Taraf bunların geri verilmesinden vazgeçmedikçe, İsteyen Taraf'ın mümkün olan en kısa zamanda öteki tarafa geri verilecektir.
3. Ancak, maddelerin İsteyen Taraf'taki kişilere ait olması ve İstenilen Taraf'ta bulunan kişi tarafından üzerlerinde hiçbir istihkak veya başkaca kazanılmış hak talebinde bulunulmaması halinde, İsteyen Taraf'ın yetkili makamı, bu maddeleri, kendi yasalarına uygun olarak işlem yapmak üzere alıkoymak yetkisine sahip olacaktır.

KESİM III

BELGELERİN TEBLİĞİ

MADDE 29

BELGELERİN TEBLİĞİNE İLİŞKİN İSTEMLER

1. Mahkeme kararları, adli kararlar, davetiyeler celpnameler veya İstenilen Taraf'a gönderilen, başka belgeler de dahil olmak üzere, belgelerin tebliği için yapılacak istem, aşağıdaki hususları içerecektir.
  - a) Tebliği isteyen makamın adı;
  - b) Tebligat yapılacak kişinin adı, adresi ve eğer belli ise uyrukluğu; ve
  - c) İsteyen Taraf'ta adli makam önüne çıkması istenilen tanık veya bilirkişiyeye ödenebilecek olan yaklaşık tazmina, yol ve oturma giderleri miktarı.
2. İsteyen Taraf, tebliğ isteminde, herhangi bir kişinin adli makam önüne çıkması için bir tarih belirttiği takdirde, duruşma için tarih saptarken ve istemi iletirken istemin bu tarihten en az (30) gün önce İstenilen Taraf'ın alınması gerektiğini göz önünde bulundurmak zorundadır.

MADDE 30

BELGELERİN TEBLİĞİ İSTEMLERİNİN YERİNE GETİRİLMESİ

1. İstenilen Taraf'ın Yetkili Makamı, İsteyen Taraf Yetkili Makamınca tebliğ edilmek üzere gönderilen belgeleri, kendi yasa ve usullerinin öngördüğü biçimde tebliğ edecektir.
2. Tebliğin yapıldığı, tebligat yapılan kişinin imzasını ve tebliğ tarihini taşıyan bir alındı ile veya tebligatın biçim ve tarihi ile tebliği yapan kişinin mazasını taşıyan bir bildirimle belgelendirilecektir.
3. İstenilen Taraf, tebligat alındısını veya bildirimini, İsteyen Taraf'a gecikmeksizin iletacaktır.
4. Tebligat yapılmadığı takdirde, bunun nedenleri tebliği istenen belgeler ile birlikte, İsteyen Taraf'a bildirilecektir.
5. İsteyen Taraf'ın uyuğundan başka bir kişiye bu madde hükmüne göre bir belgenin tebliğ edilmesi, İsteyen Taraf'a bu işlemle yargı yetkisini tanınması anlamına gelmez.
6. Sözleşen Taraflar'dan her biri, İstenilen Taraf'ta bulunan uyruklarına kendi diplomasi veya konsolosluk memurları aracılığı ile belgeleri tebliğ etmek hakkını haiz olacaktır.

MADDE 31

TANIKLARIN VE BİLİR KİŞİLERİN İSTEYEN TARAFTA ADLİ MAKAM ÖNÜNE ÇIKMASI

1. İsteyen İstenilen Taraf, bir tanık veya bilirkişinin kendi adli makamları önüne şahsen hazır bulunmasını özellikle gerekli gördüğü takdirde, celpnamenin tebliğine ilişkin isteminde bulu belirtecektir. İstenilen Taraf'ın bu tebligatın yapıldığı tanık veya bilirkişiyi, İsteyen Taraf'ın ilgili adli makamı önünde hazır bulunmaya çağıracack ve bu kişinin hazır bulunmayı kabul edip etmediğini soracaktır.

İstenilen Taraf, tanık veya bilirkişinin cevabını, İsteyen Taraf'a gecikmeksizin duyuracaktır.

2. İsteyen taraf'ın adli makamı önünde hazır bulunma çağrısına cevap vermekten kaçınan bir tanık veya bilirkişi, celpnamede bir ceza uyarısı bulunsa bile, sonradan İsteyen Taraf ülkesine girip de orada usulüne uygun biçimde yeniden celp edilmedikçe, herhangi bir hukuki ceyza cezai hakkın yitirilmesine, zorlayıcı önleme veya yasal yaptırıma tabi tutulmayacaktır.

MADDE 32

TUTUKLU KİŞİLERİN GÖNDERİLMESİ VE ADLİ MAKAM ÖNÜNE ÇIKMASI

1. Tutuklu bir kişinin İsteyen Taraf'ın bir adli makamı önüne tanık olarak veya yüzleştirme amaçları ile çıkması bu Taraf'ça gerekli bulunduğu ve istenildiği takdirde, tutuklu olan kişi, bu Taraf ülkesine, aşağıdaki hallerde geçici olarak gönderilecektir.

a) Tutuklu kişi gönderilmeyi razı olur ise;

b) Gönderilmesi, tutukluluk halini uzatmayacak ise; ve

c) İstenilen Taraf göndermeye engel başka önemli nedenler bulunmadığını saptar ise.

2. Tutuklu kişinin gönderilmesi isteminin yerine getirilmesi, bu kişinin İstenilen Taraf'ta bir soruşturma veya kovuşturma için bulunması gerekli olduğu sürece ertelenebilir.

3. İsteyen Taraf, diğer Taraf serbest bırakılmasına izin vermedikçe bu kişiyi tutuklu bulundurmaya yetki ve yükümlülüğü altında olacaktır. Bulunmasına gerek kalmayan tutuklu kişi, koşullar elverişli olmazsa geri gönderilecektir.

4. İstenilen Taraf, gönderilen kişinin, yalnız kendi uyuşması nedeniyle dayanarak, geri gönderilmesinden vazgeçemeyecektir.

BÖLÜM 33

SANIĞIN GÖNDERİLMESİ

1. İsteyen Taraf, bu Bölüme giren bir yardım istemi ile ilgili olarak bir sanığın öteki Taraf'a yüzleştirme amaçları ile gönderilmesini gerekli gördüğü takdirde, bunu isteminde belirtecektir. Gönderme halinde, İstenilen Taraf, sanığı, gerekli olduğu sürece tutukluluk altında bulunduracak ve yüzleştirmeden hemen sonra geri gönderecektir.

2. İstenilen Taraf'ın yasaının, İsteyen Taraf'ın sanığı tutuklu bulundurulduğuna dair kanıtı gerektirmesi halinde, İsteyen Taraf, İstenilen Taraf'ça gerekli görülen adli kara veya başkaca belgeleri istemine ilaştirecektir.

3. İstem alınması üzerine İstenilen Taraf'ın Yetkili Makamı, sanığı tutukluluk altında bulundurmaya için gerekli işlemleri, ilgili makamlardan gecikmeksizin isteyecektir. İstenilen Taraf, sanığın gönderilmesinden önce, sanığı tutuklu bulduracağını İsteyen Taraf'a bildirecektir.

MADDE 34

GÜVENCE

1. Uyrukluğu ne olursa olsun, bu Anlaşma gereğince yapılmış bir isteme uygun olarak İsteyen Taraf'ta bir adli makam önüne çıkan bir tanık veya bilirkişi, bu Taraf ülkesinde, İstenilen Taraf ülkesinden ayrılmasından önceki herhangi bir eylem veya mahkumiyetle ilgili olarak, kovuşturulmayacak veya 32nci maddenin 3ncü fıkrasında veya 33ncü maddenin 1nci fıkrasında öngörülen haller dışında tutuklanmayacak veya hürriyeti bağlayıcı başka herhangi bir kısıtlamaya tabi tutulmayacaktır.

2. Uyrukluğu ne olursa olsun, hakkındaki kovuşturmanın konusu olan eylemleri yanıtlamak için İsteyen Taraf'ta bir adli makam önüne celpedilen kişi, İstenilen Taraf ülkesinden ayrılmasından önceki zamana ait olup istemde belirtilmeyen herhangi bir eylem veya mahkumiyetten ötürü kavuşturulmayacak veya tutuklanmayacak veya hürriyeti bağlayıcı başka herhangi bir kısıtlamaya tabi tutulmayacaktır.

3. Bu maddede öngörülen güvence, kişi hazır bulunmasına artık gerek olmadığına ilişkin resmi bildirimini aldıktan sonra 10 gün içinde, İsteyen Taraf ülkesini terk etmekte serbest olduğu halde, terk etmemiş veya terk ettikten sonra bu ülkeye kendi isteği ile dönmüş olduğu taktirde, sona erecektir.

KESİM IV

BİLGİ

MADDE 35

KARŞILIKLI BİLGİ SAğLANMASI

1. Bu Anlaşma'nın amaçlarının desteklenmesi bakımından, her iki Taraf'ın Makamları, ülkelerindeki soruşturmalar veya kovuşturmaları da kapsamak üzere ilgili konularda öteki Taraf'ın yararına olabilecek bilgi, belge, kayıt veya kanıtları, kendi yasalarının izin verdiği ölçüde ve uygun olan koşullar altında sağlamaya yetkilidirler.

2. Uygun olan hallerde, Taraflar, ceza işlerinde kendi yasaları, düzenlemeleri, yazılı kuralları ve uluslararası uygulamalarına ilişkin bilgileri birbirlerine sağlarlar.

MADDE 36

ADLİ SİCİLLER

1. Sözleşen Tarafların ilgili makamları, mümkün olan en geniş ölçüde, öteki Taraf uyruklarını ilgilendiren ceza mahkumiyetlerini ve daha sonraki önlemleri birbirlerine bildireceklerdir.

2. İstem üzerine, Taraflar, İsteyen Taraf'ın bir uyuğu hakkında yapılmış ceza kovuşturmasına ilişkin adli sicillerin örneklerini, İstenilen Taraf'ta adli makamlara verilebilen adli siciller ile aynı ölçü içinde sağlayacaklardır.

MADDE 37

KİŞİLERİN YERLERİNİN SAPTANMASI

İsteyen Taraf, İstenilen Taraf ülkesinde bulunduğu sanılan kişilerin yerleri konusunda bilgi verdiği taktirde, İstenilen Taraf bu kişilerin kendi ülkesinde buldukları yerleri ve adreslerini belirlemek için her türlü çabayı gösterecektir. Bu tür istemler, kimlik ve yer konusunda eldeki tüm bilgileri içerecektir.

KESİM V

USUL

MADDE 38

YETKİLİ MAKAMLAR

1. Bu Anlaşma'nın İnci Bölümü gereğince Yetkili Makamlar, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Amerika Birleşik Devletleri Adalet Bakanlığı'dır.

2. Bu bölüm gereğince istemler, yalnız Yetkili Makamlar tarafından yapılacak ve bu Makamlar arasında doğrudan doğruya veya diplomatik yollardan iletilebilecektir.

3. İsteyen Taraf'ın Yetkili Makamı, istemleri, yerine getirilmek üzere ilgili makamlara gecikmeksizin iletilecektir.

MADDE 39

İSTEMİN İŞLEME KONULMASI

1. İstenilen Taraf, yardım isteminin bu Bölüm'de yer alan hükümlere uyarlı olmadığını veya yerine getirilemeyeceğini kararlaştırdığı taktirde, bunu İsteyen Taraf'a, nedenlerini de belirtmek suretiyle, derhal bildirecektir.

2. Yardım isteminin tamamlanması üzerine, İstenilen Taraf, istemin aslını, elde edilen tüm belge, bilgi ve kanıtlarla birlikte İsteyen Taraf'a geri verecektir.

MADDE 40

DİL

1. Karşılıklı yardıma ilişkin istemler ve dayanağı tüm belgeler, İsteyen Taraf'ın dilinde hazırlanacaktır.
2. Bu istemler ve dayanağı belgelere İstenilen Taraf'ın dilinde aslına uygun ve tam çevirileri eklenecektir.
3. Bir istem sonucu elde edilen her türlü tutanaklar, beyanlar veya belgeler veya kayıtlarının çevirilerini yaptırmak, İsteyen Taraf'a ait olacaktır.

MADDE 41

GİDERLER

Bu bölüm gereğince yapılan istemler, aşağıdaki giderler dışında, İstenilen Taraf'ça İsteyen Taraf'a herhangi bir gider yüklemeksizin yerine getirilecektir.

- a) 31nci maddeye göre, İsteyen Taraf'ta hazır bulunmaya çağrılan bir tanık veya bilirkişiye, oturma ve yol giderleri dahil ödenecek tazminat. Bu tazminat ve giderler, İstenilen Taraf'taki ikamet yerinden itibaren hesaplanacak ve İsteyen Taraf'ta yürürlükte olan tarife ve cetvellerde öngörülen ölçülere eşit miktarda olacaktır,
- b) İstemde ad gösterilmek suretiyle belirtilmiş olan özel bilirkişilerin ücretleri.

BÖLÜM III

SON HÜKÜMLER

MADDE 42

ÜLKESEL UYGULAMA

1. Bu Anlaşma'da her bir Sözleşen Taraf için atıfta bulunulan üyke deyimi, kendi yargı yetkisi altında bulunan tüm ülkeyi kapsar.
2. Bu Anlaşma, Sözleşen Taraflar'ın herhangi bir çoktarafli uluslararası anlaşma ile üstlenmiş veya üstlenecek oldukları yükümlülükleri etkilemeyecektir.

MADDE 43
YÜRÜRLÜK ALANI

Bu Anlaşma, yürürlüğe girdiği tarihten önce veya sonra işlenmiş olup da 2nci maddenin kapsamı içinde bulunsan suçlara uygulanacaktır. Ancak bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden önce işlenmiş olup da önceki anlaşmalara göre geri vermeye konu olmayan bir suç için, geri verme kabul edilmeyecektir.

MADDE 44
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE YÜRÜRLÜKTEKİ KALDIRMA

1. Bu Anlaşma, onaya bağlı olacak ve onay belgelerinin değişimi Vaşington'da yapılacaktır.
2. Bu anlaşma, onay belgelerinin değişiminden (30) gün sonra yürürlüğe girecek ve süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.
3. Bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi ile, 6 Ağustos 1923 tarihinde İsviçre'de Lozan'da imzalanmış olan Türkiye ile Birleşik Devletler arasındaki İade Mücrimin Muhedenamesi yürürlükteki kalkacak, ancak işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden önce iletilmiş olan istemler 1923 Anlaşması'nın hükümlerine göre işlem görecektir.
4. Sözleşen Taraflar'dan her biri, diğer Taraf'a önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle bu Anlaşma'yı yürürlükten kaldırıp sona erdirebilir. Yürürlükten kaldırma, bildirim alınmasından 6 ay sonra geçerlilik kazanır.

YUKARIDAKİ HÜKÜMLERİN TANITI OLMAK ÜZERE Sözleşen Taraflar'ın Yetkili Temsilcileri, işbu Anlaşma'yı imzalayıp mühürlemişlerdir.

Ankara'da 1979 Haziranı'nın yedinci günü, her iki metin de eşit değerde geçerli olmak üzere Türkçe ve İngilizce dillerinde iki sayı halinde düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ
HÜKÜMETİ ADINA

(İLDENİZ DİVANLIOĞLU)

(RONAL L. SPIERS)

EK LİSTE

1. Taammüden adam öldürmek.
2. Kasıtlı, veya kasıtsız adam öldürmek veya ölüme sebebiyet vermek.
3. Ölümle sonuçlanan haller de dahil, ağır yaralama veya müessir fiil; bedenene ağır zarar vermek niyetiyle yaralamak veya müessir fiilde bulunmak,
4. Yasa dışı çocuk aldırma.
5. Adam kaldırmak; kız veya kadın kaçırmak; hürriyeti tahdit etmek; çocuk hırsızlığı;
6. Cebren ırza geçmek; ırza tasaddi; fücür (evlenme yasağı olan yakınları ile cinsi ilişki); iki evlilik.
7. İsteyen ve İstenilen Taraflar*m her ikisinin de yasalarına göre belirli yaşın altındaki çocuklarla veya çocuklar üzerinde yasadsı cinsi ilişki kurmak,
8. Fuhşa teşvik,
9. Tayın yoluyla hakaret.
10. Küçüğü veya bakımı kendisine ait olan kişiyi, yaşamları için tehlikeli olan veya olabilecek şekilde kasten bakımsız bırakmak veya kasten kendi haline terketmek.
11. Gasp; hırsızlık; geceleyin bina dahilinde hırsızlık; zınaroe t-ihtilâs; irtikâp.
12. Nâsı ızrar.
13. Emniyeti kötüye kullanma ve para, mal veya kıymetlerin kanunsuz elde edilmesi ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar da dahil, dolandırıcılık.
14. Sahte resmi veya özel belge veya kayıt düzenlemek veya bu gibi belge ve kayıtları tedavüle çıkarmak veya hileli kullanmak da dahil, sahtecilikle ilgili yasalara karşı işlenen suçlar
15. Para, kıymetli evrak veya Başka menkul malları yasa dışı Elde edildiğini bilerek kişisel çıkar için almak, bulundurmak veya nakletmek,
16. Kalpazanlık suçları.
17. Yalan tanıklık, yalan tanıklığa teşvik; yalan yere yemin etmek; adli bir makama veya bir hükümet dairesine veya bürosuna, yazılı veya sözlü, yalan beyanda bulunmak.
18. Binalarda kasten yangın çıkarmak.
19. Mahkeme görevlisini, jüri üyesini, tanığı veya cezai soruşturma yapmakla yetkili kılınmış kimseyi herhangi bir şekilde etkileyerek, rüşvet vererek, engelleyerek, tehdit ederek veya müessir fiilde bulunarak, adli kovuşturmaları veya hükümet kuruluşları önündeki kovuşturmaları kanunsuz engellemek veya ceza yasalarının ihlaline ilişkin bir soruşturmaya kanunsuz müdahalede bulunmak.
20. a. Resmi görevi, bedenene yaralanmaya veya herhangi bir kişinin canını, özgürlüğünü veya malını yitirmesine sebebiyet verecek şekilde kanunsuz kötüye kullanmak,
b. Kamu görevi, jüri hizmeti, devlet memurluğu için adaylık veya oy verme veya hükümet dairelerince sağlanan yararlardan faydalanma veya bunların kabulü ile ilgili olarak veya bunlara müdahale suretiyle zarar vermek veya tehditte bulunmak.

21. Bir kimsenin ceza ve tutukevlerinden firarını kolaylaştırmak veya buna imkân vermek; cezaevinde ayaklanma çıkarmak,
22. Rüşvetle ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
23. İç karışıklıklarla ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
24. Suç işlemek için kurulmuş işletmeler veya cemiyetler ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
25. Demiryolunda veya herhangi bir uçakta veya gemide veya başka ulaşım araçlarında seyahat eden bir kişinin güvenliğini tehlikeye sokan kasıtlı eylemler.
26. Yasalara veya Devletler Hukukuna göre korsanlık eylemleri; uçak veya gemide, bu uçak veya geminin kaptanı veya emir ve komuta yetkisini haiz görevlisinin yetkisine karşı ayaklanma veya isyan; bir uçak veya geminin cebir veya şiddet kullanılarak veya cebir veya şiddet kullanılacağı tehdidiyle zabtedilmesi veya kontrolünün ele geçirilmesi,
27. a. Kaçakçılık dahil olmak üzere, malların, maddelerin veya emtianın ithal, ihraç veya transit nakli ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
b. Kasıtlı vergi ve resim kaçakçılığı ile ilgili suçlar.
c. Uluslararası para transferleri ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
28. İflâs yasalarına karşı işlenen suçlar.
29. Uyuşturucu maddeler, esrar, hallusinojen (sanrı veren) maddeler, kokain ve bunun türevleri ve öteki tehlikeli uyuşturucu ve kimyasal maddeler ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
30. Zehirli kimyasal maddeler veya sağlığa zararlı maddelerin yasa dışı imali veya sürümü ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
31. Ateşli silâhlar, mühimmat, patlayıcı-maddeler, yangın çıkarıcı aletler veya nükleer maddeler ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar,
32. Kıymetli evrak veya emtianın satışı veya nakledilmesi veya satın alınması ile ilgili yasalara karşı işlenen suçlar.
33. Sözleşen Taraflar'dan her ikisinin de yasalarına uygun olarak, suçlunun geri verilmesinin kabul edilebileceği başka herhangi